ECLI:LV:AT:2023:0421.11520044022.4.L
Lieta Nr. 11520044022, SKK-273/2023
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS

Rīgā 2023. gada 21. aprīlī

Senāts šādā sastāvā: senatores Inguna Radzeviča, Aija Branta, Sandra Kaija,

iepazinies ar apsūdzētā /pers. D/ kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas 2023. gada 16. februāra lēmumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmo daļu tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572. pantā un 573. panta pirmajā daļā minētajām prasībām.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmajai daļai pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Šī panta trešā daļa noteic, ka kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Apsūdzētais /pers. D/ kasācijas sūdzībā norādījis, ka tiesa: 1) nepamatoti noteikusi apsūdzētajam sodu brīvības atņemšanas veidā, jo nav izvērtējusi izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā personību raksturojošās ziņas, tai skaitā ziņas par apsūdzētā veselības stāvokli, kā arī nav ņēmusi vērā atbildību mīkstinošo apstākli – savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu; 2) nepamatoti konfiscējusi apsūdzētajam piederošo automašīnu, jo nav ņēmusi vērā, ka automašīnas iegādei apsūdzētais saņēmis patēriņa preču kredītu, kurš automašīnas konfiscēšanas gadījumā apsūdzētajam būs nekavējoties jāatmaksā, turklāt automašīnas konfiskācija būtu īpaši bargs papildsods, kas nav paredzēts nevienā no attiecīgo Krimināllikuma pantu sankcijām.

Senāts konstatē, ka apelācijas instances tiesa šos argumentus ir izvērtējusi un motivēti noraidījusi.

Atstājot negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu, apelācijas instances tiesa argumentēti atzinusi, ka pirmās instances tiesa par Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā un 312. panta otrajā daļā paredzētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem noteikusi apsūdzētajam /pers. D/ tiesisku, pamatotu un taisnīgu sodu, kas atbilst Krimināllikuma 35. pantā noteiktajam soda mērķim un Krimināllikuma 46. pantā norādītajiem soda noteikšanas vispārīgajiem principiem, un nav konstatējusi apstākļus, kas varētu būt par pamatu pirmās instances tiesas noteiktā soda mīkstināšanai.

Pretēji kasācijas sūdzībā norādītajam apelācijas instances tiesa, lemjot par apsūdzētajam nosakāmo sodu, ir izvērtējusi Krimināllikuma 46. pantā norādītos soda veidu un mēru ietekmējošos apstākļus. Tiesa konstatējusi, ka apsūdzētais izdarījis divus mazāk smagus noziedzīgus nodarījumus, kas nav nodarījuši kaitējumu citām personām vai radījuši smagas sekas. Tāpat tiesa secinājusi, ka apsūdzētais /pers. D/ jau iepriekš ir sodīts par analoģiska noziedzīga nodarījuma izdarīšanu un inkriminētos noziedzīgos nodarījumus izdarījis nedzēstas sodāmības laikā. Tiesa ir izvērtējusi arī apsūdzētā argumentus par viņa veselības stāvokli un secinājusi, ka apsūdzētais nav iesniedzis tiesā pierādījumus, kas apliecinātu, ka viņš veselības stāvokļa dēļ nevar izciest brīvības atņemšanas sodu ieslodzījuma vietā. Norādot, ka apelācijas instances tiesa, lemjot par apsūdzētajam nosakāmā soda veidu, nav izvērtējusi Krimināllikuma 46. panta otrajā daļā norādītos soda veidu ietekmējošos apstākļus, apsūdzētais nav atklājis, kādas tieši inkriminētos noziedzīgos nodarījumus un apsūdzētā personību raksturojošās ziņas tiesa nav izvērtējusi, aprobežojoties šajā daļā vienīgi ar vispārīgiem apgalvojumiem.

Pretēji kasācijas sūdzībā norādītajam apelācijas instances tiesa, lemjot par apsūdzētajam nosakāmā soda mēru, ir ņēmusi vērā apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli – savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu. Atbilstoši Krimināllikuma 46. panta ceturtajai daļai apelācijas instances tiesa ir pamatojusi, kādēļ apsūdzētajam par mazāk smagiem noziedzīgiem nodarījumiem sods nosakāms brīvības atņemšanas veidā, norādot, ka apsūdzētais /pers. D/ iepriekš ir bijis notiesāts nosacīti, taču tas nav nodrošinājis apsūdzētā resocializāciju un nav atturējis viņu no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi apsūdzētā /pers. D/ apelācijas sūdzību arī daļā par viņam piederošā transportlīdzekļa konfiskāciju. Tiesa konstatējusi, ka apsūdzētais /pers. D/ vadījis transportlīdzekli alkohola ietekmē un transportlīdzeklis bijis Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas līdzeklis. Tiesa norādījusi, ka apsūdzētais /pers. D/ jau iepriekš ir sodīts par analoģiska noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, taču tas nav atturējis viņu no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, un atzinusi, ka vienīgi transportlīdzekļa konfiskācija liks apsūdzētajam ievērot likumu un spēs atturēt viņu no neapdomīgas rīcības turpmāk. Atsaucoties uz likuma normām un judikatūras atziņām, tiesa norādījusi, ka transportlīdzekļa, ar kuru persona izdarījusi noziedzīgu nodarījumu pret satiksmes drošību alkohola reibumā, konfiskācija nav papildsods, bet gan piespiedu ietekmēšanas līdzeklis, kura mērķis ir atturēt personas no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, kā arī brīdināt citas personas par noziedzīgu nodarījumu juridiskām sekām.

Ievērojot minēto, Senāts atzīst, ka apsūdzētā /pers. D/ kasācijas sūdzības argumenti pamatoti ar viņa atšķirīgo viedokli par lietā iegūto pierādījumu izvērtēšanu un pēc būtības vērsti uz to, lai panāktu apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanu nevis juridisku, bet faktisku iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmo daļu.

Tādējādi konstatējams Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmajā daļā paredzētais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573. panta trešo un piekto daļu un 573.[1] panta pirmo daļu, Senāts

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Lēmums nav pārsūdzams.

I. Radzeviča A. Branta S. Kaija